

PROGRAM
WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY
BURSY MIĘDZYSZKOLNEJ NR 1
W ZAMOŚCIU
2017/2018-2021/2022

Zamość, 2017

WPROWADZENIE

Wychowanie – to wspieranie wychowanka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmocnione i uzupełnione przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży (art. 1 pkt.3 ust Prawo Oświatowe)

Profilaktyka – jest procesem chroniącym wychowanka w rozwoju przed zagrożeniami i reagowaniem na pojawiające się już zagrożenia. Celem jest ochrona wychowanka przed zakłóceniami rozwoju, czyli przed podejmowaniem zachowań hamujących lub niszczących rozwój, określanych jako zachowania ryzykowne.

Działania profilaktyczne wspierają pracę nad harmonijnym rozwojem osobowości i zdrowym stylem życia.

„**Wychowanie i profilaktyka** ukierunkowane są na różne cele: wychowanie służy wspieraniu wychowanka w rozwoju, zaś profilaktyka to interwencja kompensująca niedostatki wychowania.

Najważniejsze jednak wydaje się to, co łączy wychowanie i profilaktykę – jest to aspekt wartości i norm, w nawiązaniu do których są prowadzone działania. Dzięki urzeczywistnianiu wartości i norm wychowanek uzyskuje wspólne środowisko wychowawcze, to dzięki nim wychowawcy mogą współpracować (mimo, że preferują różne metody oddziaływań), wreszcie – to w świetle wartości i norm życie człowieka oraz funkcjonowanie społeczeństwa staje się dla wychowanka zrozumiałe.”

Prof. Zbigniew Gaś

Przy opracowaniu Programu wychowawczo- profilaktycznego Bursy uwzględniono:

- dotychczasowe doświadczenia bursy,
- wyniki analizy dokumentacji pedagogicznej bursy prowadzonej w ramach ewaluacji bursy (sprawozdanie z pracy koordynatora ds. bezpieczeństwa w bursie, sprawozdanie z pracy koordynatora ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bursie, sprawozdania z realizacji programu opiekuńczo-wychowawczego bursy, dzienniki zajęć pracy z grupą, sprawozdanie z realizacji programu profilaktycznego bursy, sprawozdania z pracy kół zainteresowań, sprawozdanie z pracy Młodzieżowej Rady Bursy)
- zebrane od rodziców, wychowanków i wychowawców propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w bursie i środowisku

Obowiązujące akty prawne:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 listopada 2015 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach.
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności

wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (z późniejszymi zmianami).
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (z późniejszymi zmianami).
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (z późniejszymi zmianami).
8. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o Systemie Oświaty (z późniejszymi zmianami).
9. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe.
10. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe.
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (z późniejszymi zmianami).
12. Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów.
13. Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. zmienionej w dniu 2 września 1999 r.
14. Statut Bursy

CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO

Misja Bursy:

Misją Bursy jest opieka, wychowanie i wspieranie wychowanków we wszechstronnym rozwoju zgodnie ze słowami Jana Pawła II:

„W wychowaniu chodzi o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem... Ażeby umiał bardziej być nie tylko z drugim, ale i dla drugich.”

Wizja Bursy

Bursa jest nowoczesną placówką, zapewniającą wysoką jakość opieki i wychowania, umożliwiającą młodzieży osiągnięcie sukcesu edukacyjnego i życiowego.

WARTOŚCI UZNAWANE PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ BURSY

1. Działalność opieramy na chrześcijańskim systemie wartości, takim jak dobro, prawda i piękno uczymy szacunku, tolerancji i otwartości na drugiego człowieka.
2. Zapewniamy wychowankom opiekę i bezpieczeństwo w bursie.
3. Przygotowujemy wychowanków do życia w rodzinie i społeczeństwie.
4. Wychowujemy w duchu patriotyzmu – przybliżamy historię naszej ojczyzny, tradycję i kulturę narodową.
5. Propagujemy zdrowy styl życia – przeciwdziałamy zachowaniom ryzykownym, zachęcamy do uprawiania sportu i turystyki, umożliwiamy przyjemne spędzanie czasu wolnego.
6. Zapewniamy wszechstronny rozwój intelektualny – dajemy równe szanse w zdobywaniu wiedzy wszystkim wychowankom.
7. Kształtujemy wrażliwość estetyczną i artystyczną – umożliwiamy wychowankom rozwój talentów oraz ich indywidualnych zainteresowań organizując różne formy zajęć.

8. Stosujemy różne metody aktywizujące wychowanków – umacniamy pogląd, że kształcenie i wychowanie jest procesem trwającym całe życie.
9. Jesteśmy otwarci na szeroką współpracę z rodzicami i najbliższym środowiskiem.
10. Wspieramy rozwój samorządności wychowanków.
11. Pogłębiaamy wiedzę o własnym regionie i współuczestniczymy w pielęgnowaniu jego tradycji.
12. Współdziałamy z instytucjami wspierającymi działalność bursy.

MODEL ABSOLWENTA

- Absolwent naszej bursy dobrze funkcjonuje w swoim środowisku społecznym.
- Posiada umiejętność efektywnego komunikowania, współpracy oraz kontrolowania własnych emocji.
- Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju i świata.
- Dbą o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych.
- Traktuje zdobywanie wiedzy jako podstawę własnego rozwoju.
- Posiada umiejętność kształtowania własnego systemu wartości.
- Jest dobrym obywatelem, świadomym swych praw i obowiązków.
- Zna swoją godność, ma poczucie własnej wartości, szanuje prawa innych.
- Jest człowiekiem aktywnym, ciekawym świata i wiedzy, tolerancyjnym i odpowiedzialnym, kierującym się zasadami moralnymi.
- Wychowanek potrafi odpowiednio zachować się w sytuacjach ryzykownych.

Działania zawarte w Programie wychowawczo – profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie.

CELE GŁÓWNE PROGRAMU

- 1. Działania wychowawcze i profilaktyczne na rzecz bezpieczeństwa, tworzenie przyjaznego środowiska w bursie.**
- 2. Kształtowanie postaw prozdrowotnych.**
- 3. Kształtowanie postaw, norm społecznych- wychowanie do wartości.**
- 4. Wspieranie indywidualnego rozwoju wychowanka stosownie do jego potrzeb i możliwości.**

I Cel ogólny: Działania wychowawcze i profilaktyczne na rzecz bezpieczeństwa, tworzenie przyjaznego środowiska w bursie.

Cele szczegółowe	Sposób realizacji
1. Rozpoznanie potrzeb wychowanka i jego środowiska rodzinnego	- diagnozowanie indywidualnych potrzeb i środowiska wychowanka,
2. Stwarzanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska placówki	- wspieranie w procesie adaptacji i integracji wychowanka w nowym środowisku, - kształtowanie przyjaznego klimatu w placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji wychowanków i wychowawców, wzmacnianie więzi rówieśniczych,
3. Zapobieganie problemom i zachowaniom ryzykownym	- kształtowanie nawyków przestrzegania zasad bezpieczeństwa oraz właściwego zachowania się w sytuacjach zagrożenia, - przygotowanie wychowanka do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, - doskonalenie umiejętności rozwiązywania konfliktów, zapobieganie agresji i przemocy, - minimalizowanie sytuacji niebezpiecznych i zagrożeń

II Cel ogólny: Kształtowanie postaw prozdrowotnych.

Cel szczegółowy	Sposób realizacji
1. Upowszechnianie i realizacja programów służących promocji zdrowego stylu życia	- wspieranie wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia, - realizacja programu „Szkoła promująca zdrowie”, - realizacja programu „Wybierz życie- Pierwszy krok”, - systematyczne wdrażanie nawyków higieniczno-zdrowotnych, - kształtowanie dbałości o porządek i estetykę pomieszczeń, - kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych, - tworzenie warunków do czynnego doskonalenia sprawności i kondycji fizycznej.
2. Przeciwdziałanie uzależnieniom	- Uświadamianie wychowankom zagrożeń związanych z uzależnieniem od substancji psychoaktywnych: Ostrzeżenia przed uzależnieniami od: dopalaczy, nikotyny, alkoholu, narkotyków, leków oraz od komputera.
3. Podejmowanie działań na rzecz	- akcja edukacyjno-informacyjna dotycząca zagrożeń

ochrony przed chorobami zakaźnymi	związanych z zakażeniami wirusowymi i bakteryjnymi,
4.Podnoszenie kompetencji wychowawców, rodziców i innych pracowników placówki w zakresie edukacji zdrowotnej	- samodoskonalenie i rozwój warsztatu pracy wychowawcy, -zwiększenie świadomości wychowawców, rodziców w zakresie edukacji zdrowotnej,
5. Rozwijanie właściwych postaw wobec środowiska	- rozwijanie u wychowanków zainteresowania ochroną środowiska naturalnego, - wdrażanie zachowań proekologicznych,

Cel III. Kształtowanie postaw, norm społecznych- wychowanie do wartości

Cel szczegółowy	Sposób realizacji
1.Zbudowanie spójnego systemu wartości i postaw	- wzmacnianie wśród wychowanków więzi z placówką oraz społecznością lokalną, -promowanie i wzmacnianie pozytywnych wzorów i postaw, - aktywne włączanie w lokalne i ogólnopolskie akcje społeczne, -budowanie poczucia własnej wartości,
2.Kształtowanie postawy obywatelskiej i patriotycznej	-rozwijanie poczucia przynależności do rodziny, grupy rówieśniczej, wspólnoty narodowej oraz postawy patriotycznej,
3.Kształtowanie kulturalnej postawy wychowanka	- wdrażanie i utrwalanie nawyków kulturalnego zachowania, - propagowanie kultury języka,
4.Rozwijanie umiejętności interpersonalnych i kompetencji społecznych	-budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych -integracja grup wychowawczych, -kształtowanie i wzmacnianie obowiązujących norm społecznych,
4.Kształtowanie postawy prospołecznej	-rozwijanie wolontariatu, uwrażliwianie na potrzeby innych i ich problemy, - wychowanie w duchu tolerancji,
5.Kształtowanie ról społecznych	- przygotowanie do życia w rodzinie i społeczeństwie, - wspieranie w orientacji zawodowej i planowaniu kariery,
6.Stwarzanie warunków do rozwijania samorządności, odpowiedzialności i demokracji	-włączanie wychowanków w procesy podejmowania decyzji w bursie, aktywizacja Młodzieżowej Rady Bursy oraz innych form działalności wychowanków,
7.Udzielanie pomocy psychologiczno- pedagogicznej	-wspomaganie rozwoju wychowanków o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Cel IV: Wspieranie indywidualnego rozwoju wychowanka stosownie do jego potrzeb i możliwości.

Cel szczegółowy	Sposób realizacji
1. Rozwijanie indywidualnych zainteresowań i uzdolnień	- realizacja planów pracy kół zainteresowań, - udział wychowanków w życiu kulturalnym bursy i miasta,
2. Wspieranie wychowanków w osiąganiu powodzenia szkolnego	- kształtowanie i utrwalanie dobrej organizacji czasu przeznaczonego na naukę własną, - wspomaganie w rozwoju wychowanka z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb i możliwości rozwojowych, - rozwijanie umiejętności w zakresie higieny i technik pracy umysłowej, - indywidualizacja metod pracy z wychowankiem zdolnym, - indywidualizacja oddziaływań wychowawczych z wychowankiem mającym trudności w nauce, - współpraca z rodzicami,
3. Edukacja czytelnicza i medialna	- przygotowanie do świadomego i odpowiedzialnego korzystania ze środków masowego przekazu, - kształtowania umiejętności właściwego korzystania z zasobów informacyjnych,
4. Współpraca z rodzicami	zachęcanie rodziców do aktywnego udziału w życiu bursy i systematycznych kontaktów,
5. Współpraca z instytucjami wspomagającymi bursę w realizację zadań wychowawczo-profilaktycznych	- prowadzenie wspólnych działań z instytucjami miejskimi.

Ewaluacja Programu Wychowawczo - profilaktycznego

Efekty Programu wychowawczo-profilaktycznego będą monitorowane na bieżąco.

Sposoby zbierania informacji:

- Obserwacja wychowanków w różnych sytuacjach życia bursy.
- Wywiad
- Ankiety
- Analiza dokumentacji pedagogicznej
- Obserwacja i analiza postępów w nauce oraz frekwencji na zajęciach szkolnych wychowanków
- Aktywne zaangażowanie w życie kulturalne bursy oraz środowiska lokalnego

